

Uchwała Nr SO.16.4011.260.2025

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 12 grudnia 2025 roku

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej
Gminy Wągrowiec na 2026 rok

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem
Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Bekala

Członkowie: Katarzyna Gableta
Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych
izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r.
o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy
Wągrowiec projekcie uchwały budżetowej Gminy Wągrowiec na 2026 rok

**opinię pozytywną z uwagą
zawartą w pkt II.3. uzasadnienia**

Uzasadnienie

I.

Projekt uchwały budżetowej Gminy Wągrowiec na 2026 rok wraz z uzasadnieniem i materiałami
informacyjnymi został przedłożony tut. Izbie w celu zaopiniowania w dniu 14 listopada 2025 r.,
tj. w terminie określonym w art. 238 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Szczegółowość projektu, uzasadnienie oraz materiały informacyjne załączone do projektu odpowiadają
wymogom określonym w uchwale Nr XXXVIII/309/10 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 23 czerwca
2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Wągrowiec.

Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach
publicznych, a w szczególności art. 212, art. 214 pkt 1 i 3 oraz art. 215 tej ustawy.

II.

1. W projekcie uchwały budżetowej ustalone zostały:

- a) dochody w wysokości 104.052.479,53 zł, z tego:
 - dochody bieżące w kwocie 89.066.213,78 zł,
 - dochody majątkowe w kwocie 14.986.265,75 zł;
- b) wydatki w wysokości 112.846.485,74 zł, z tego:
 - wydatki bieżące w kwocie 82.995.878,01 zł,
 - wydatki majątkowe w kwocie 29.850.607,73 zł.

2. Prognozowane w projekcie budżetu dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących,

a zatem spełniony zostanie wymóg wynikający z przepisu art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

3. Projektowany deficyt budżetu w wysokości 8.794.006,21 zł, wg postanowienia § 3 ust. 1 projektu uchwały budżetowej, zostanie sfinansowany z przychodów z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, z przychodów wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków, z przychodów z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, z przychodów z zaciągniętej pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu oraz z przychodów z zaciągniętego kredytu na rynku krajowym.

W uzasadnieniu do projektu uchwały (str. 50) wskazano natomiast, że deficyt budżetu „*zostanie sfinansowany z przychodów wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków, przychodów z zaciągniętej pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu oraz przychodów z zaciągniętego kredytu na rynku krajowym.*”.

W załączniku Nr 4 do projektu uchwały budżetowej, przedstawiającym plan przychodów i rozchodów budżetu na 2026 rok, zaplanowano przychody w łącznej wysokości 11.221.518,21 zł, z tego z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (§ 906) w kwocie 75.880,00 zł,
- zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w łącznej kwocie 11.145.638,21 zł, z tego z zaciągniętego kredytu na rynku krajowym w kwocie 8.000.000,00 zł i zaciągniętej pożyczki na rynku krajowym z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na realizację zadania pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej do zlewni miejskiej oczyszczalni ścieków od m. Przysieczyn do m. Łęgowo wraz z budową przepompowni” w kwocie 3.145.638,21 zł,

a także rozchody z tytułu spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 2.427.512,00 zł.

Z powyższego wynika zatem, że w projekcie budżetu nie zaplanowano przychodów z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, jak również przychodów z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, które zostały wskazane w § 3 ust. 1 projektu uchwały budżetowej jako źródła sfinansowania projektowanego deficytu budżetu.

Ponadto Skład Orzekający stwierdza, że z załącznika Nr 1 do projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wągrowiec na lata 2026-2036 wynika, że projektowany deficyt budżetu roku 2026 planuje się pokryć kredytami i pożyczkami w kwocie 8.718.126,21 zł (poz. 4.1.1) oraz nadwyżką budżetową z lat ubiegłych w kwocie 75.880,00 zł (poz. 4.2.1).

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych uchwała budżetowa określa kwotę planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego wraz ze źródłami pokrycia deficytu.

Wypełnienie wymogów wynikających z tego przepisu będzie można uznać za spełnione, jeżeli w uchwale budżetowej jako źródła sfinansowania deficytu budżetu zostaną wskazane służące temu zaplanowane w budżecie przychody.

W związku z powyższym Skład Orzekający formułuje uwagę.

W odniesieniu do przychodów zaplanowanych w § 906 /Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków/ w kwocie 75.880,00 zł, w załączniku Nr 4 do projektu uchwały, przedstawiającym plan przychodów i rozchodów budżetu na 2026 rok, wskazano, że są to niewykorzystane środki na realizację projektu pn. „Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa informatycznego Urzędu Gminy Wągrowiec poprzez wdrożenie rozwiązań poprawiających odporność na ataki z cyberprzestrzeni i zapewniających ciągłość działania jednostki”.

Na podstawie bilansu z wykonania budżetu Jednostki sporządzonego na dzień 31 grudnia 2024 r. oraz sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2025, Orzekający ustalił, że na koniec 2024 roku Gmina Wągrowiec dysponowała niewykorzystanymi środkami pieniężnymi na rachunku bieżącym budżetu w wysokości 11.547.220,28 zł, z tego: niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 947.648,42 zł oraz wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 10.599.571,86 zł. W budżecie 2025 roku (po zmianach dokonanych uchwałą Nr XIX/205/2025 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 26 listopada 2025 r.) zostały zaangażowane niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 947.648,42 zł oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 7.082.890,16 zł.

Z powyższego wynika zatem, że na dzień wydania niniejszej opinii Gmina Wągrowiec posiada na rachunku bieżącym budżetu wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 3.516.681,70 zł, które nie zostały zaangażowane w budżecie roku 2025 i które może zaangażować w budżecie roku 2026, natomiast nie posiada na rachunku bieżącym budżetu, niezaangażowanych w finansowanie budżetu roku 2025, niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych z lat ubiegłych, które mogłaby zaangażować w budżecie roku 2026.

Skład Orzekający dokonał również analizy sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 30 września roku 2025 oraz sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 30 września roku 2025, i na tej podstawie ustalił, że na dzień 30 września 2025 r. w dz. 750 /Administracja publiczna/ rozdz. 75023 /Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)/ w §§ 2007, 2009, 6207 i 6209 nie wykonano żadnych dochodów na plan wynoszący łącznie 595.000,00 zł oraz wykonano wydatki w paragrafach klasyfikacji budżetowej z czwartą cyfrą „7” i „9” w łącznej wysokości 31.076,54 zł przy planowanej wielkości 850.000,00 zł.

Ponadto Skład Orzekający, na podstawie analizy uchwały budżetowej Gminy Wągrowiec na 2025 rok (po zmianach dokonanych uchwałą Nr XIX/205/2025 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 26 listopada 2025 r.), ustalił że w przychodach budżetu roku 2025 w § 906 /Przychody jednostek samorządu

terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków/ zaplanowane zostały niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody na realizację zadania pn. „Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa informatycznego Urzędu Gminy Wągrowiec poprzez wdrożenie rozwiązań poprawiających odporność na ataki z cyberprzestrzeni i zapewniających ciągłość działania jednostki” w kwocie 255.000,00 zł.

Z powyższego wynika zatem, że Gmina Wągrowiec na koniec 2025 roku może dysponować niewykorzystanymi środkami pieniężnymi na rachunku bieżącym budżetu, wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości pozwalającej na zaangażowanie w budżecie 2026 roku projektowanych w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok wielkości, pod warunkiem że środki te nie zostaną wydatkowane do końca 2025 roku.

Skład Orzekający jednocześnie zaznacza, że rzeczywisty poziom niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych na koniec 2025 roku będzie możliwy do ustalenia dopiero po zakończeniu roku budżetowego, zamknięciu ksiąg rachunkowych oraz sporządzeniu sprawozdań finansowych za 2025 rok.

4. Z analizy danych zawartych w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok oraz w projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wągrowiec na lata 2026-2036 wynika, że w 2026 roku i latach następnych spełniona będzie relacja, o której jest mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, co jest warunkiem koniecznym uchwalenia budżetu.
5. Planowane w projekcie budżetu wielkości dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami, dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin, a także subwencji ogólnej oraz wpływów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i osób prawnych zgodne są z kwotami wynikającymi z zawiadomień dysponenta.
6. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw, tj. rezerwy ogólnej oraz rezerw celowych, mieszczą się w granicach określonych w przepisie art. 222 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych, a rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122, z późn. zm.).
7. W postanowieniach projektu uchwały budżetowej lub w załącznikach do projektu uchwały wyodrębniono: dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu wynikającymi z odrębnych ustaw, a także dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami.
8. Zakres proponowanych upoważnień dla organu wykonawczego nie wykracza poza dyspozycję wynikającą z art. 258 ustawy o finansach publicznych oraz z art. 111 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.).
9. Planowane w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok wydatki zapewniają w 2026 roku realizację przedsięwzięć, ujętych w wykazie przedsięwzięć załączonym do projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wągrowiec na lata 2026-2036, co spełnia wymóg art. 231 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

10. Zadania określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733) a dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina realizuje samodzielnie.

W projekcie uchwały budżetowej zostały zaprognozowane dochody w dz. 900 /Gospodarka komunalna i ochrona środowiska/ rozdz. 90002 /Gospodarka odpadami komunalnymi/ w łącznej wysokości 6.352.888,00 zł (w tym w § 0490 /Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw/ w kwocie 6.295.888,00 zł). Zaprojektowane wydatki w dz. 900 /Gospodarka komunalna i ochrona środowiska/ rozdz. 90002 /Gospodarka odpadami komunalnymi/ stanowią łączną kwotę 6.352.888,00 zł. Zatem projektowane dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywają w całości koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

III.

Skład Orzekający wskazuje, że w przedłożonym projekcie uchwały budżetowej wystąpiły niżej wymienione nieprawidłowości:

1. W postanowieniu § 9 projektu uchwały ustalono, że dochody z wpływów z tytułu opłat, o których mowa w art. 402 ust. 4-6 ustawy Prawo ochrony środowiska przeznacza się na finansowanie ochrony środowiska w zakresie określonym w art. 400 a ust.1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 na warunkach określonych w art. 403 ust. 2, zgodnie z załącznikiem nr 7.

Skład Orzekający zauważa, że w wyżej przywołanej ustawie Prawo ochrony środowiska w art. 400a ust. 1 uchylony został pkt 23, zatem niewłaściwym jest przywoływanie tego przepisu w treści postanowienia § 9 projektu uchwały.

2. W uzasadnieniu do projektu uchwały wskazano, że w dz. 801 /Oświata i wychowanie/ zaplanowano wydatki odpowiednio w rozdz. 80101 /Szkoły podstawowe/ na „*usługi ekspertyz, analiz i opinii*” oraz w rozdz. 80104 /Przedszkola/ na „*podatek od nieruchomości*”. Z załącznika Nr 2 pn. „Plan wydatków na 2026 r.” do projektu uchwały wynika natomiast, że w rozdz. 80101 /Szkoły podstawowe/ nie zaplanowano wydatków w § 4390 /Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii/, a w rozdz. 80104 /Przedszkola/ nie zaplanowano wydatków w § 4480 /Podatek od nieruchomości/.

3. W uzasadnieniu do projektu uchwały poinformowano m.in., że w rozdz. 40002 /Dostarczanie wody/ zostały zaplanowane wydatki na dotacje „*zgodnie z uchwałą Rady Gminy Wągrowiec Nr III/15/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Wągrowiec, w tym kryteria wyboru inwestycji do dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej polegające na budowie lub modernizacji studni wierconych*”.

Skład Orzekający stwierdza, że uchwała Rady Gminy Wągrowiec Nr III/15/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r. jest uchwałą zmieniającą uchwałę w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej z budżetu Gminy Wągrowiec na pokrycie części kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, a dotacje we wskazanym rozdziale są udzielane na podstawie uchwały Rady Gminy Wągrowiec Nr XXVIII/257/2020 z dnia 9 listopada 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Wągrowiec, w tym kryteria, wyboru inwestycji do dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania

na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej polegające na budowie lub modernizacji studni wierconych, z późniejszymi zmianami.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Małgorzata Bekąła

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały.